

Heràldica

Aucellera(n)

Llinatges amb aucells a l'escut

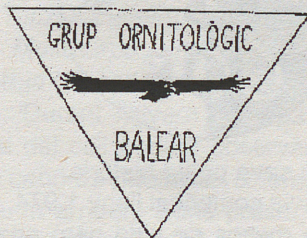
Jesús R. Jurado

Qualsevol diccionari ens dirà més o manco que l'Heràldica és l'art o la ciència de compondre, interpretar i descriure els escuts d'armes de cada llinatge, ciutat o persona. Donat que a les nostres illes hi ha hagut al llarg del temps, una sèrie de estudiosos que s'han dedicat al tema, Joaquim Mª Bover, Feliu de Cabrera, Mascaró i Passarius, etc., podem comptar avui amb un parell de llistats de llinatges "illencs" (poquets s'han originat a l'arxipèlag...), amb ressenyes dels notables i amb el corresponent blasó.

Com a ornitòlegs, sempre ens ha cridat l'atenció el fet de com els protagonistes estimats i eix central de la nostra curiositat científica, les nostres feines i lluites naturalistes, els aucells, les aus, s'han instal·lat d'una manera tan extensa i profunda dins l'immens entramat del món humà: des dels inicis, amb la mitologia, la literatura, les belles arts... Nosaltres pensem que aquest fet, aquesta fascinació que tanta gent sentim pels aucells, té una fita de començament molt concreta:

quan a la primeria, els humans se'n adonaren de que eren diferents de la resta d'animals, tot d'una degueren veure que les aus volaven i ells no, que les aus podien pujar cap als cels i ells no...

Son molts els llinatges que als seus

escuts figuren aucells, o parts d'ells, sobre tot ales o plomes, o criatures mitològiques alades com grius, pegassos o àngels. I no tan sols són els llinatges, també les viles i les ciutats tenen el seu blasó. Sense sortir de l'illa de Mallorca, tenim 52 municipis, 52 escuts. Més endavant parlarem d'ells; de moment sapigueu que dels 52, n'hi ha sis amb motius alats: dos mixtes (aucells + arbres), dos més amb

éssers mitològics alats i altres dos amb aucells.

Els que han tractat el tema han fet pujar a més de sis-cents els cognoms que consideren baleàrics i d'aquests, són així mateix més d'un 13'5 % els blasons que contenen aucells i altres elements ornitològics. Sense altra intenció que la de despertar la curiositat de l'auceller de cap a la presència de les aus per tot arreu i no tan sols a garrigues i salobrrars, anirem a conèixer per damunt, alguns d'aquests llinatges i els seus escuts.

I per no començar amb el típic ordre alfabètic, hem pensat que el millor seria iniciar la sèrie pel nostre emblema, per l'escut del GOB del que segurament molts dels lectors deuen des-

conèixer la seva petita història.

Tot just havia començat l'any 1.974, el GOB tenia mesos de vida però apart de molta il·lusió, ni teníem cèntims ni local ni escut -perdoneu-me però mai no podré dir "logo"-. Havíem de menester un emblema ben aviat així que entre els pocs socis que èrem i quatre amics, férem una mica de concurs amb l'únic requeriment de que el motiu principal havia de ser el voltor negre, en aquells moments vertaderament amb una pota a l'altre món. No anàrem a caure que el voltor no hi era

a les altres illes però també és vera que si l'ós panda gegant ha esdevingut en l'emblema de la fauna amenaçada a nivell mundial sense ser-hi a Balears, també el voltor bé podia ser el símbol dels animals en perill a nivell d'arxipèlag sense estar present a les altres illes..., tal vegada érem massa imaginatius..., o uns centralistes ferotges. El cas és que arreplegarem mitja dotzena d'esbossos. Una, aleshores incipient, dibuixanta, n'Aina Bonner, ens va dur un foli (que conservo com l'estilogràfica de mon pare), amb quatre escuts. Un d'ells, el més votat, es va triar com a emblema del GOB, és el que tots coneixeu, el que al llarg de quasi trenta anys ha estat reproduït milers i milers de vegades sense alteracions notables, i que tingui molts d'anys de vida.

Però, i els altres tres?. Bé, ja els heu vists il·lustrant aquest article, i ja vos ho he dit: són de la mateixa autora i són també història pura. En el proper Busqueret sí que parlarem de llinatges.